ION MĂRII

NOTE LEXICOLOGICE*

Pentru nepotul LUCA, cu drag

1. BĂRIAC

1. În MDA 2001/240, este lucrat următorul cuvânt (=, întotdeauna în textul nostru, s e m n i f i c a n t + s e m n i f i c a t sau, nesaussurian, f o r m ă + c o n ţ i n u t) :

„**băriac** sn [At: ALRT II, 14/ Pl: ~*iece*/ E: nct] (Reg) **1–2** Păpuşă reprezentând o femeie, care se pune în ştangă la claia de grâu (sau la nunţi)".

2. În legătură cu acest articol lexicografic sunt necesare, mai întâi, următoarele precizări:

2.1. Forma lexicală *băriác*, lucrată ca un cuvânt independent (=, adică, în terminologie saussuriană, ca un alt s e m n lingvistic l e x i c a l), a fost atestată pentru prima şi (informăm noi) pentru unica dată în anul 1943, când apare volumul siglat ALRT II, sau, mai exact, această formă lexicală a fost înregistrată de anchetatorul şi autorul ALR II în data de „28. VIII. 1937", când Emil Petrovici a notat textul intitulat *clácă de grîu* de la un informator din punctul de anchetă 8, reprezentând localitatea **Sveti Mihajlo** = (denumirea românească) **Simiai** din Banatul sârbesc (vezi ALRT II/13–14, dar şi, pentru localitate şi ancheta realizată, Petrovici 1988/368–370).

2.2. Cum volumul cuprinzând literele **A** şi **B** din DA a apărut în anul 1913, s-ar părea, la o primă vedere, că în acest caz şi în toate cazurile de acest gen, când, adică, informaţia lexicală din MDA nu se regăseşte şi în volumele din DA (=, desigur, redacţia S. Puşcariu) apărute (integral sau parţial) până în 1949[1], ne-am afla în faţa încălcării de către tinerii redactori ai MDA-ului a foarte restrictivului principiu general vizând actualizarea n u m a i ş i n u m a i d i n p e r s p e c t i v a n e o l o g i s m e l o r ş i a t e r m e n i l o r t e h n i c o - ş t i i n ţ i f i c i a informaţiei lingvistice din DA şi DLR (serie nouă) în reredactarea acestora ca MDA, actualizare ce priveşte, însă, nu numai literele **A–L**, cum rezultă din formularea principiului[2], ci, cum poate observa oricine care ştie să citească acest dicţionar cel puţin

---

* Comunicare prezentată, într-o primă versiune, la „Zilele academice clujene", 4 iunie 2014.

[1] Precizând că „până la data de 1 febr. 1948" erau pregătite pentru tipar şi literele **D** şi **E**, lucrându-se, în perioada 1942–1948, şi la literele **M**, **N**, **O**, **P** (vezi, pentru ambele precizări, Paşca 1948/373).

[2] „MDA va include toate cuvintele şi variantele înregistrate în DA şi DLR, cu menţiunea că, pentru literele *A–L*, va fi nevoie de o completare a listei de cuvinte cu termeni neologici şi tehnico-ştiinţifici absenţi în mare parte din DA" (vezi Simion 1994/19, menţionându-se, în finalul acestui

DACOROMANIA, serie nouă, XIX, 2014, nr. 2, Cluj-Napoca, p. 119–132

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

ciudat, actualizarea strict neologică şi terminologică înfăptuită prin DEX[3] se referă, cum vom demonstra cu o altă ocazie, şi la literele (re)redactate numai ca DLR, serie nouă.

La o a doua vedere, însă, confruntând articolul sau articolele din MDA cu cel sau cele din DA ms, vom vedea că actualizarea nonrestrictivă, adică actualizarea nelimitată p r i n c i p i a l doar la neologisme, a informaţiei lexicale din DA a fost înfăptuită nu de către redactorii MDA-ului, ci numai şi numai de către redactorii clujeni şi bucureşteni ai DA-ului ms în perioada 1949–1952, redactorii MDA-ului nefăcând decât să reredacteze, în maniera lexicografică a acestui dicţionar, articolele din DA ms, printr-o preluare m e c a n i c ă = n e c r i t i c ă a acestora. MDA-ul, trebuie precizat şi înţeles o dată pentru totdeauna, n u e s t e, din păcate, d e c â t r e r e d a c t a r e a f ă r ă c i t a t e, î n t r - o a n u m i t ă t e h n i c ă l e x i c o g r a f i c ă ş i p r i n t r - o (cel puţin) s t r a n i e c o n c e p ţ i e s e m a s i o l o g i c ă, a i n f o r m a ţ i e i l e x i c o l o g i c e d i n D A m s + D L R.

3. Revenind la articolul **băriac** vom observa, în continuare, următoarele:

3.1. Etimologia cuvântului în discuţie nu este „necunoscută”, ci ea este foarte bine cunoscută încă din ALRT II, dacă redactorul articolului ar fi consultat şi partea de *Note* a volumului de *Texte dialectale*, unde, la p. 321, ar fi aflat că *băriac* provine „din sârb. *barjak* «steag»”.

3.2. Tot de la p. 321 a volumului publicat de Emil Petrovici s-ar fi aflat că sensul (devenit, în MDA, sensurile **1** şi **2**) exact, cel, adică, comunicat de marele nostru lingvist, originar din Banatul sârbesc, nu este cel de „păpuşă reprezentând o femeie, care se pune în ştangă la claia de grâu (sau la nunţi)”, ci: „steag făcut din basmale sau fuste în chip de femeie care se purta când se făcea c l a c ă de grâu” (cu spaţ. n. – I.M.).

3.3. N. Trâpcea (1964/267) atestă din Banatul românesc forma *bariác* „steag”, formă explicată tot din sb. **barjak**. Pe baza acestei atestări, forma este înregistrată şi de Gămulescu 1974/84, de unde aflăm că în limba sârbă cuvântul

---

text, semnat de Eugen Simion în calitatea sa, la acea dată, de vicepreşedinte al Academiei Române, „că aceste principii generale au fost prezentate de Institutul de Lingvistică din Bucureşti”, cum rezultă şi din Dănăilă 1994/399).

[3] Vezi, în acest sens, şi Sala 2001/VIII: „Dintre deosebiri [= dintre deosebirile existente între DA şi DLR, semnalate în Dănăilă 1994/400, sub **3.4.** şi **3.5.**, – cu precizarea noastră – I.M.] reţin doar una, cea mai importantă pentru MDA. Cele cinci volume publicate de S. Puşcariu (mai ales literele *A–B*) nu sunt la fel de bogate ca cele ale noii serii (se ştie că S. Puşcariu a acceptat cu prudenţă neologismele, iar anchetele dialectale, sursă importantă de cuvinte, erau la început). Această deosebire a făcut ca, pentru volumele din DA, să se apeleze la o serie de surse lexicografice d i n t r e c a r e s e d e t a ş e a z ă c u n o s c u t u l D E X” (cu spaţ. n. – I. M.). În ceea ce ne priveşte, considerăm că actualizarea terminologico-ştiinţifică a DA-ului ms. (sau bază) şi a DLR-ului în reredactarea, pe baza lor, a MDA-ului s-a realizat numai şi numai prin DEX, recurgându-se pentru prima atestare a neologismelor neincluse în DA ms şi DLR, dar prezente în MDA, şi „la o serie de surse lexicografice”, care, însă, din păcate, nu depăşesc anul 1952, când DA-ul, prin efortul lexicografilor clujeni (în perioada 1942–1952) şi a celor bucureşteni (în perioada 1949–1952), a fost integral redactat şi revizuit.

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

barjak „steag” < tc. **bayrak**, precizându-se că „împrumutul turcesc are în română forma *bairác*”, formă lucrată, firesc, ca un cuvânt independent în DA, p. 438, DA ms şi (pe baza articolului din această variantă manuscrisă a DA-ului) în MDA 2001/204.

3.4. Formele **băriac** şi **bariac**, ambele < sb. **barjak**, trebuie lucrate, în viitor, în DLR, ca alte două variante lexicale ale cuvântului **bairac**, iar acesta, desigur, cu etimologie multiplă, turcă şi, pentru formele bănățene, sârbă.

2. BĂSCHIE

1. În MDA 2001/241 este reredactat următorul articol lexicografic redactat, prin actualizarea DA-ului (vezi, *supra*, nota **băriac**), de DA ms:

„**băschii** sfp [At: NOVACOVICIU, C.B. 4/E: nct] (Ban) Cuie lungi”.

2. Aflându-se, în ceea ce priveşte prezența sa în MDA, în aceeaşi situație cu a variantei lexicale **băriac**, *băschii* este pluralul lui **băschíe** (pronunțat, cum indică şi accentul, *băschi-e*), singular pentru care vezi Trâpcea 1964/267, Gămulescu 1974/87 şi DSB, p. 104 şi care, acest regionalism bănățean, a fost explicat din sb. (dial.) **baskija** de Trâpcea 1964/267, etimologie acceptată şi de Gămulescu 1974/87, DSB, p. 105.

3. BĂTĂNEANȚ, UZDINEANȚ

1. În Mărgărit 2005/35, întâlnim următoarea notă etimologică:

„Primul dintre termenii indicați se întâlneşte în graiurile româneşti din estul Ungariei şi înseamnă «locuitor din oraşul Bătania». La analiză, cuvântul se dovedeşte atipic, prin sunetul terminal, în raport cu numele de locuitori dintr-o localitate, realizat în astfel de cazuri prin derivarea radicalului (= toponimicul respectiv) + *-ean* (în varianta fonetică locală): *julan* < Jula, *cenădan* < Cenad etc., pentru a ne limita doar la câteva exemplificări din lexicul comunităților româneşti din Ungaria. Trebuie să precizăm că în Bătania, alături de români şi maghiari, locuiesc şi sârbi. *Bătăneanț* reflectă rezultatul influenței exercitate de graiurile sârbeşti asupra graiurilor româneşti. În consecință, sufixul *-ean*, prin contaminare cu *-ac*, formantul corespunzător din limba sârbă, la nivelul derivatelor, se remodelează în *-eanț*: *bătăneanț.*

În localitatea Uzdin din Voievodina [sic!] am întâlnit termenul *uzdineanț* «locuitor din...», ilustrând aceeaşi încrucişare de afixe sau chiar de derivate din limbile aflate în contact: *uzdinean* + *uzdinac* > *uzdineanț*”.

2. Pentru cine cunoaşte existența sufixului *-eanț(u)* în unele graiuri dacoromâneşti, etimologia apelativelor *bătăneanț* şi *uzdineanț*, întâlnite de autoarea notei etimologice de mai sus în unele graiuri dacoromâneşti din Ungaria şi Banatul sârbesc, este, desigur, de domeniul evidenței, ele nefiind decât alte două derivate lexicale cu sufixul *-eanț* de la oiconimele Bătania şi, respectiv, Uzdin.

3. În localitatea noastră natală: Toager, jud. Timiş, circulă, şi astăzi, derivatul lexical *feńánț*, pl. *feńéńț* =, literarizat, **feneánț**, *fenénți* < **Feni** (=, fonetic, *feń*), denumirea p o p u l a r ă a localității învecinate *Foeni.* De asemenea, sufixul

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

-eanț(u) este prezent şi în onomastica sau, mai exact, în antroponimia locală, formele derivate cu el de la unele oiconime funcționând şi ca supranume colective (sau, în terminologia utilizată de noi, ca *nume de familie* p o p u l a r e): **Uzdineánțu** şi (tot de la denumirea românească a unei localități din Voivodina, **Sărcia**) **Sărceántu**, pe de o parte, iar, pe de altă parte, şi ca nume de vânt: **Feneántu** „vântul care bate dinspre...".

4. Pentru funcțiile lexicale şi/sau onomastice, aria de circulație şi etimologia sufixului *-(e)anț(u)*, absent din Pascu 1916, a se vedea: Bogrea 1921:1971/321, Petrovici 1934/351, Paşca 1934/161, Constantinescu 1963/LVI, Graur 1965/120, Goicu 1981, Pătruț 2005 şi, în mod special, Dănilă 2012/93–116 (paragrafele *1, 2* şi *4*), o excelentă cercetare.

4. BIDIGOÁNĂ

1. Tot în Mărgărit 2005/38 avem următoarea notă etimologică:

> „Cu accepțiile 1. «animal sălbatic, jivină»; 2. (fig.) «om cu rang social înalt, potentat», termenul mai sus-menționat este cunoscut din *Graiul din Vâlcele*, 56/28. Romulus Todoran nu face referiri asupra originii acestuia, despre care presupunem că a rezultat din contaminare [:] *bidiganie* «animal sălbatic, monstru», termen specific Transilvaniei, corupt, probabil, din *bâzdâganie* + *lighioană*, eventual, *bălăoană*, dacă, cumva, termenii circulă în zonă.
>
> *Bidigoană* nu a fost preluat în MDA".

2. În Todoran 1960/56, avem, însă, următorul articol lexicografic:

„**bidigánie**, *bidiganii* şi *bidigănii*, s.f. **1.** Animal sălbatic, jivină. *Măi, copile, nu te duce pân pădure că te-a prinde vo bidiganie!* **2.** Om cu rang social înalt, potentat. *Amu, de când îi bidiganie mare, nici nu să uită la noi.* [V a r.: (ad **1** şi **2**) **bidigoánă**, *bidigoane*, s.f.]", precizând că varianta lexicală este lucrată şi ca articol lexicografic de trimitere: „**bidigoánă** s.f. vezi **bidiganie**".

3. Comparând, acum, nota etimologică a doamnei Iulia Mărgărit cu articolul lexicografic din glosarul m o d e l redactat, foarte riguros, de marele nostru profesor, observăm, mai întâi, că, într-adevăr, eminentul lingvist clujean în mod e x p l i c i t „nu face referiri asupra originii" formei *bidigoánă*; implicit, însă, face, din moment ce consideră această formă drept variantă lexicală a formei-titlu **bidiganie**, care, în Vâlcele, localitatea sa natală, nu înseamnă şi „monstru", ci doar „animal sălbatic, jivină".

4. Pentru etimologia cuvântului **bidigánie** „(Transilvania) Animal sălbatic, monstru, ființă monstruoasă, ciudățenie [...]; cfr. a l ă, d i h a n i e, d ă n ă n a i e [...]", DA, p. 556 trimite, prin „cfr.", la **bâzdâganie**, pe care, etimologic, îl dă cu: „Etimologia necunoscută. (Cuvântul pare a fi influențat de *dihanie* [...]; cfr. b i d i g a n i e, b i d i h a n i e)". Influențată de acel „cfr. b â z d â g a n i e" cu care DA-ul încheie articolul lexicografic consacrat cuvântului **bidiganie**, Iulia Mărgărit îl consideră „corupt, probabil, din *bâzdâganie*", sugestie etimologică ac-

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

ceptată de DELR, p. 213, unde forma-titlu şi varianta lexicală „(+ dihanie): **bidihanie**” a acestei forme-titlu sunt considerate (împreună cu formele *băţăganie*, *bizdiganie*) variante lexicale ale formei-titlu **bâzdâganie**, dispărând, astfel, articolul lexicografic independent **bidigane** din DA, p. 556 şi MDA 2001/265.

5. După cum forma *bidihanie* a fost explicată de DA prin influenţa cuvântului *bidiganie* de cuvântul *dihanie* (vezi *supra*), considerăm că şi presupunerea Iuliei Mărgărit că varianta lexicală **bidigoană** „a rezultat din contaminarea” formei-titlu „*bidiganie* + *lighioană*, eventual, *bălăoană*” poate fi acceptată dacă şi numai dacă, are perfectă dreptate autoarea, „cumva termenii circulă în zonă”, precizând însă, după DA, p. 449, că **bălăoană** = **balaur** a fost atestat doar „într-o poezie populară din Săcel, în Gorj”.

6. Cunoscând, exact, conţinutul r e a l al MDA-ului (acelaşi, desigur, în ambele versiuni grafice, cea în 4 volume, apărute în perioada 2001–2003, precum şi cea din 2010, în 2 volume), precizarea, din finalul notei, cum că: „**bidigoană** nu a fost preluat în MDA” este, firesc, total inutilă, inutilitate asupra căreia, pe larg, vom stărui, pentru că trebuie, cu o altă ocazie, într-un text intitulat: *Note lexicografice privind utilizarea şi amendarea MDA-ului.* Până atunci, însă, să observăm că precizările de genul: Termenul, cuvântul etc. *X*: „nu figurează în MDA”, „nu figurează în DLR şi MDA”, „nu a fost înregistrat în MDA”, „nu a fost inclus în DLR şi MDA”, „este necunoscut în MDA”, „nu a fost inclus în MDA”; „MDA nu a valorificat datele din *Gl. Olt.*, în cazul de faţă”, „MDA indică aceeaşi răspândire ca şi DA” etc. abundă în cele patru volume publicate, până acum, în colecţia „Etymologica”, ceea ce denotă, fără tăgadă, că şi doamna Iulia Mărgărit nu ştie că, în ceea ce priveşte informaţia lingvistică, MDA-ul, principial, nu este, repetăm (vezi, *supra*, **1.**, *2.2.*), decât DA (=, pentru adevăr, DA ms sau bază) + DLR fără citate, dicţionare actualizate, din păcate, numai şi numai din perspectiva terminologiei tehnico-ştiinţifice, adică exclusiv neologic.

5. BÂRGÍNĂ =, real, **BÁRGHINĂ**

1. În MDA 2001/248 este reredactat următorul articol lexicografic redactat, prin actualizarea DA-ului (vezi, *supra*, notele **BĂRIAC** şi **BĂSCHIE**), de DA ms:

„**bârgi̯nă** sf [At: ALRM II/I h 277/Pl: ~*ne*/ E: nct] (Reg) Bârnă”.

2. În ALRM II, h 277/ punctele cartografice 723 şi 728, avem, însă, notată, fonetic, forma *bî́rgi̯nă* (pentru care, şi pluralul acesteia, vezi şi ALR II, MN 114, 3765/723, 728), formă care, l i t e r a l i z a t ă (+, implicit, l i t e r a r i z a t ă), sună **bârghină** (cu accentul pe prima silabă şi, desigur, cu *-ghi-* nu cu *-gi-*).

3. Aşadar, **bârgínă** =, în realitate, **bârghină**, formă care în MDA 2003 IV/ 1208 este lucrată ca variantă lexicală a formei-titlu **vârghină** (< vsl. **вьрдина**), iar în DLR 2005/844 (optându-se ca lemă pentru forma cea mai apropiată de etimon), ca variantă lexicală a formei-titlu **vârdină** (< slavonul **тврьдин ‹**).

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

6. BOASCĂ

1. Articolul lexicografic:

„**boască**[1] sf [At: H IX, 88/pl.: (nob) ~a*şte*/E: ns cf srb *vosak, -ska*] (Rar) **1** Tescovină. **2** Drojdie. **3** Resturi (ciorchini, pieliţe, sâmburi) la obţinerea mustului în teascuri”

din MDA 2001/285 nu este decât reredactarea, mecanică = necritică, a următorului articol lexicografic din DA, p. 587:

„**boáscă** s.f. *Marc.* – (Rar) Tescovină, drojdii (Olt.) DDRF. Rămăşiţă de cazan (Rudina, în Mehedinţi) H IX, 88. Cfr. h u ş c i. – Pare a deriva din sârb. **vosak, -ska** «ceară», cfr. b o ş t i n ă”.

2. Vorbim de o reredactare necritică, deoarece forma **boáscă** este lucrată şi ca variantă lexicală a lui **voáscă** în MDA 2003 IV/1294 şi în DLR 2005/934.

3. În reredactarea actualizată nerestrictivă a DA-ului ca DLR, redactorul formei *boască* va trebui să redacteze doar un articol lexicografic de trimitere: **BOÁSCĂ** s.f. vezi *voască.*

7. BRITĂ

1. În MDA 2001/320 este lucrat următorul articol lexicografic:

„**brită** sf [At: ALRT II, 7/Pl: ~*iţi*/E: nct] (Reg) Briceag”.

2. Aflându-se exact în aceeaşi situaţie cu articolul **BĂRIAC** (vezi *supra*), articolul consacrat formei *brítă* a fost reredactat ca MDA după următorul articol lexicografic redactat în DA ms, articol pe care, având-l la îndemână, îl vom reproduce integral:

„**BRÍTĂ** s.f. (Regional) Briceag. *Fugi spurcate,... Nu cuprinde pulpea vacii/ Cu briţîli te spintecai, Cu puşchile te puşcai.* ALRT II 7 [Pl. briţi]”.

3. Articolul din MDA a fost amendat, etimologic, de distinsul şi harnicul nostru etimolog Dumitru Loşonţi prin redactarea şi publicarea următoarei note etimologice: „**BRITĂ** (pl. *briţi*) ‘briceag’ (Jdrela – Iugoslavia: ALRT II 7), lăsat în MDA cu etimologia necunoscută, este un împrumut din scr. *britva* ‘idem’ ” (vezi Loşonţi 2007/36).

4. Articolul din DA ms, reprodus mai la deal, a fost, şi el, amendat, tot sub aspect etimologic, de semnatarul prezentelor note lexicologice cu prilejul redactării iniţiale şi într-o primă versiune conceptual-metodologică a DELR-ului, redactare înaintată Institutului de Lingvistică „Iorgu Iordan-Al. Rosetti”, institut care, prin acad. Marius Sala, coordona, naţional, acest dicţionar, din care, în sfârşit, întâiul volum, cuprinzând literele **A**–**B**, a apărut în 2011, într-o versiune redacţională total diferită de cea iniţială, la care, ştiut este, a lucrat şi un colectiv clujean coordonat de subsemnatul. După această precizare, vom reproduce, integral, observaţia ce însoţea articolul *brítă*. Iat-o!:

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

„*Observaţie.* Pe baza unei unice atestări din «ALRT II 7» (sursă ce reprezintă un grai rom. vorbit în Timocul sârbesc), DA ms (= DLR bază) lucrează, ca articol independent şi fără etimologie, pe **brítă** «briceag», de unde, evident, avem în MDA I/320 articolul **brítă** cu «et. nec.». Forma *brítă* = «briceag», atestată şi într-un grai rom. vorbit în Banatul sârbesc (vezi ALR II, [3 971]/8), nu este, însă, decât o variantă lexicală a regionalismului (: Ban., Olt., Bucov.) **briptă** (cu var. *briftă*) < sb. *britva*, rut. *brytva* (DA; pentru *briptă, briftă* din Ban., Olt., vezi şi Gămulescu 1974/94, s.v. *bríftă*). – Vezi şi DSB IV/125–126", dicţionar în care, observăm din păcate doar acum, forma *brită*, comunicată din două localităţi din Banatul românesc, este lucrată, bine, ca variantă lexicală a lui **briptă**, formă-titlu explicată ca provenind, în graiurile din Banat şi Oltenia, din sb. **britva**, cu trimitere, pentru această etimologie, la DA, CADE, DM. Ca o observaţie la observaţia de mai sus, trebuie arătat că nota etimologică a colegului şi prietenului Dumitru Loşonţi nu a fost menţionată numai şi numai pentru că, la data redactării articolului *brită* pentru DELR, volumul siglat Loşonţi 2007 nu era apărut.

5. În concluzie, *brită* = „briceag" nu este, în baza aceluiaşi etimon, decât o altă (pe lângă *briftă*) v a r i a n t ă l e x i c a l ă a formei-titlu **briptă**, unitate lexicală regională explicată, c o r e c t, având în vedere că ea circulă şi prin Bucovina, din sb. *britva*, rut. *brytva* în DA, DA ms, DELR şi, g r e ş i t, doar prin srb. *britva* în MDA 2001/320. Aşadar, *brită* nefiind decât o variantă lexicală, nereţinută de DELR, în locul actualului articol lexicografic independent, vom avea, desigur, în urma reredactării DA-ului ms ca DLR, un simplu articol de trimitere: **BRÍTĂ** s.f. vezi *briptă.*

8. BRIZDEALĂ

1. În MDA 2001/320 este lucrat următorul articol lexicografic:

„**brizdeală** sf [At: COMAN, GL./Pl: ~*deli*/E: nct] (Reg) **1** Perete de piatră al unei fântâni. **2** Şopron în care se păstrează căzile pentru făcut ţuică".

2. Aflându-se exact în aceeaşi situaţie lexicografică cu a articolului *brită* (vezi *supra*), articolul consacrat cuvântului *brizdeálă* a fost reredactat ca MDA după următorul articol lexicografic redactat de DA ms, articol pe care, având-l sub ochi, îl vom reproduce (iarăşi) integral:

„**BRIZDEÁLĂ** s.f. 1^0 Perete de piatră al unei fântâni. COMAN, GL. 2^0 Şopron în care se păstrează căzile pentru făcut ţuică. CHEST. II 455/243. [Pl. -*deli*]".

3. În vederea amendării semasiologice şi etimologice a cuvântului în discuţie, vom reproduce, tot integral, cele două observaţii ce însoţeau redactarea articolului *brizdeală* pentru DELR (vezi *supra*). Iată-le!:

„*Observaţii:*

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

a. Sensul **2** (= «şopron [...]») din DA ms nu se confirmă prin sursa citată: «CHEST II 455/243». În 243 (= Vicovul de Jos – Rădăuți), la întrebarea 455, avem: «Brizdeala este peretele făcut din pietre în fântână», adică exact sensul **1** (= «perete [...]») din DA ms, lucrat pe baza sursei: COMAN, GL. Chiar dacă, greşit, se indică «Vicovul de s. (Rădăuți)», articolul din COMAN, GL. este redactat pe baza informației din CHEST. II 455/243.

b. Cum în «CHEST. II 453/243» avem înregistrat şi verbul: «[fântâna] se brizdeşte până sus», etimologia lui **brizdeálă** nu mai este necunoscută (vezi MDA I/320), ci de domeniul evidenței".

4. Amendarea semasiologică şi etimologică a articolelor lexicografice din DA ms şi MDA 2001/320 fiind, prin textul de sub *3*, înfăptuită, încheiem precizând că în DELR cuvântul **brizdeálă** nu a mai fost lucrat. De ce? Nu ştim, dar, fiind vorba de un regionalism cu o unică atestare, ne vom opri, căci trebuie, obligându-ne textele siglate (de noi, desigur) Busuioc 2011 şi Mărănduc 2011, cu un alt prilej, într-un text aflat (şi el) în lucru, intitulat: *Note lexicografice referitoare la reredactarea ca* ***DLR*** *a* ***DA****-ului* ***ms***, reredactare care, teoretic şi practic, trebuie realizată, c r i t i c şi r i g u r o s, prin actualizarea (= a d u c e r e a l a z i), sub toate aspectele, a informației lexicale.

9. MEDINȚI

1. Tot în Mărgărit 2005/125–126 întâlnim şi următoarea notă etimologică intitulată **MEDINȚI**:

> „Cuvântul apare într-o baladă din culegerea *Folclor din Câmpia Dunării*, întocmită de Gh. I. Neagu: *Dar p-o potecuță, / Plimbă-mi-se, împlimbă! / Dar cine se-mplimbă? / Miu Zglombiu... / Ş-are ai lui voinici, / Toți voinici* **medinți**! (FOM, IV, 50/205, 207). *Medinți* figurează, fără explicație, în glosarul aferent culegerii. Situația se clarifică prin corelarea cu alt termen întâlnit într-o creație din aceeaşi sursă: *Plinu-i codru* [şi nu *cadru*, cum, greşit, este cules – nota n. – I.M.] *de haiduci, / De tot fagu câte cinci! / Nu sunt haiduci de pe-aici / Şi sânt haiduci* **mehedinți**! (*ibid.,* 53/231). Descendența *medinți* < *mehedinți* «mehedințeni» constă în amuțirea laringalei [h], fenomen fonetic curent în aria meridională a dacoromânei unde s-au lexicalizat variante precum *oră* «horă», *paar, par* «pahar», *zar* «zahăr» etc. (vezi *Gl. Munt.* s.v.). În acelaşi timp, reducerea corpului fonetic *mehedințeni* > *mehedinți* se explică prin necesități de versificație, cât şi de muzicalitate minicontextuală: *haiduci medinți*".

2. Şi alte atestări:

2.1.a. Forma **medinți**, după informația noastră, a mai fost, până acum, atestată – din „Convorbiri literare", XXXII, 1898, 105 – de V. Bogrea (1922:1971/446, nota 145), pe de o parte, iar, pe de altă parte, de Emil Petrovici în ancheta pentru ALR II, din punctul de anchetă 2 (= Pecenişca, oraşul Băile Herculane, jud. Caraş-Severin) sub forma notată fonetic *mĕđínț* =, l i t e r a l i z a t, *megínț* =, l i t e r a r i z a t, **medínți**, cu sensul „numele colectiv al locuitorilor" din localitatea

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

bănățeană învecinată, numită oficial Mehadia (vezi Mării *et alii* 1988–1991/ 179, s.v.), iar popular, *mĕđíi̯a* =, literalizat, *Megía* =, literarizat, **Medía**, formă atestată, fonetic, şi de distinsul dialectolog Eugen Beltechi pentru NALR–*Banat*, punctul cartografic 1: „Uneori [jupălnicenii] se duceau la târgul din Mehadia (*mеđíi̯a*)” (vezi NALR–*Banat*. *Date*, p. 9).

Observaţie. Considerăm că şi forma scrisă *Miedinți* de Bogrea 1921:1971/ 304 trebuie luată tot ca o atestare a formei *medinți.* Din păcate, V. Bogrea nu ne indică şi sursa formei, ortografiată cu majusculă, în următoarea redactare: „*Mehedinți* însuşi (cu variantele: *Meadinți, Miedinți*) trebuie pus în legătură cu întreaga grupă a sufixului toponimic *-inț(i)*”, redactare total greşită prin neindicarea semnificaţiei celor trei forme citate şi a surselor lor, dar care, trebuie precizat, exclude, totuşi, interpretarea lor ca denumiri ale ținutului (județului) sau (utilizând termenul promovat de Ioniță 2002/28) ale horonimului administrativ *Mehedinți*.

2.1.b. Urmărind, implicit, şi evidenţierea unor aspecte strict lexicografice, pentru forma **mehedinți**, vom reproduce, mai întâi, integral, articolele lexicografice din DLR şi MDA.

α. În DLR 1965–1968/357, articolul arată astfel:

„**MEHEDÍNȚI** s.m. pl. (Învechit şi regional; adesea adjectival) Mehedinţeni, vezi m e h e d i n ț e a n; (oameni) viteji şi chipeşi (ZANNE, P. VI, 201, RĂDULESCU-CODIN, L. 127). *Mehedinții să rădică cu Paisie asupra lui Alixandru Vodă* (începutul sec. XVIII). MAG. IST. I, 282/9. *C-are taica şase boi. Doi îi vinde, doi opreşte. Doi mi-i dă mie de zestre. Tot boi galbini şi plăviți, Cum le plac la meeginți.* HODOŞ, C. 37. *Tot voinici înarmați bine, Tot voinicei mehedinți Fuge cu potera-n dinți.* RĂDULESCU-CODIN, L. 89. *Şi voi să vă alegeți Tot voinici mehedinți... Cu armele-n dinți.* MATEESCU, B. 107. – Şi: **meedínți** s.m. pl. – De la n. pr. **Mehedinți**”.

Observaţie. În citatul reprodus din „MATEESCU, B. 107” (vezi-l, în aceeaşi baladă, şi în „Convorbiri literare”, XXXII, 1898/105, la care trimite [indicând, însă, greşit pagina, 104 şi nu, corect, 105], pentru forma *medinți*, Vasile Bogrea [vezi, *supra*, *2.1.a.*]), avem, însă, atestată, urmată de semnul exclamării, forma *medinți* şi nu *mehedinți*: „*Tot voinici* medinți (sic) [...]”.

β. În MDA 2003/524, articolul de mai sus arată, prin reredactare, astfel:

„**mehedinți** smp [At: ZANNE, P. VI, 201/V: *mee~*/ E: **Mehedinți**] **1-2** *smp, a* Mehedinţeni (**5**). **3-4** *smp, a* (Oameni) viteji şi chipeşi”.

Observaţii:

1) În „ZANNE, P. VI, 201” avem notate formele *Mehedințín, Mehedințĭ*, forme care la p. 733, în cadrul glosarului, sunt redate şi glosate astfel:

„*Mehedințín* s.m. «habitant de Mehedinți», p. 201. – Pl. Mehedinţenĭ”, pe de o parte, iar, pe de altă parte, „Mehedințĭ, s.m. Mehedinți (département), p. 201”.

2) Chiar dacă, în „ZANNE, P. VI, 201”, am avea atestat apelativul *mehedinți* şi nu horonimul *Mehedinți*, trebuie precizat că „prima atestare a cuvântului-titlu” nu este această sursă, din 1901, cum se menţionează în MDA, ci: „începutul sec. XVIII”, cum rezultă, clar, din DLR.

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

γ. La atestările indicate în DLR 1965–1968/357, vom adăuga şi alte menţionări ale formei **mehedinţi**, precum: „Înţălegând cei 9 mehedinţi gureşi [...] (Stoica 1825–1827:1969/195, *apud* Dănilă 2012/114); „Când vedea mehedinţii figura de militariu [...]” (*ibidem*/193, *apud* Dănilă 2012/114); „[...] mehedinţii [*cei din Mehadia CS – nota lui S.D.*] de militărie în Ţară fugiră, însă nici un an în ţară, de rău cazacilor, nu putură a şedea, ci să întoarsă să fie militari” (Stoica 1984/210, *apud* Dănilă 2012/ 45–46): „ostaşi *mehedinţi*” (Rădulescu-Codin 1910/94, *apud* Bogrea 1922:1971/ 446, nota 145); „voinici *mehedinţi*” (Rădulescu-Codin 1986/55, *apud* Dănilă 2012/ 114) etc.

2.2. Alţi semnificanţi care (vezi *infra*) au acelaşi semnificat cu formele (prezentate mai sus) **medinţi**, **mehedinţi** şi acelaşi etimon cu forma **mehedinţi**:

2.2.a. Forma **mehadinţi** apare la Nicolae Stoica de Haţeg: „[...] îndată să meargă mehadinţii, aflând cocie cu cai, să-l încarce [...]” (Stoica 1825–1827:1969, *apud* Dănilă 2012/114): „9 inşi mehadinţi [...], viind la oberşteru, spusără că militari nu vor fi [...]” (*ibidem*/195, *apud* Dănilă 2012/114).

2.2.b. Pentru forma **meadinţi**, vezi, *supra*, *2.1.a. Observaţie.*

2.2.c. Forma **meedinţi** apare la Nicolae Stoica de Haţeg: „Iară arestanţii sebeşeni, domăşneani, corneăni şi meedinţi erau [...]” (Stoica 1825–1827:1969/251, *apud* Dănilă 2012/114), pe de o parte, iar, pe de altă parte, la Petrovici 1934/351: „*meedinţ* «locuitor din satul Meedia, Mehadia»”.

Observaţie. Sub înfăţişare literalizată, *meeginţi*, forma literarizată **meedinţi** a fost înregistrată şi de Enea Hodoş (vezi, *supra*, *2.1.b. α.*, articolul reprodus din DLR 1965–1968/357).

3. Revenind, după acest excurs lexicologic, la nota etimologică a distinsei şi harnicei noastre lexicolog, lexicograf şi etimolog, vom observa următoarele:

3.1. Nici formele **medinţi**, **mehedinţi** (cu minusculă la iniţială, căci e vorba de apelativ) şi nici formele **mehadinţi, meadinţi, meedinţi** nu înseamnă, şi nu numai în atestările şi contextele de mai sus, „m e h e d i n ţ e n i”, adică, perifrastic, „persoane care fac parte din populaţia de bază a judeţului Mehedinţi sau sunt originare de acolo” (cf. DLR 1965–1968, s.v. **mehedinţeán**), cum, greşit, consideră (vezi *supra*) Iulia Mărgărit (pentru formele *medinţi* şi *mehedinţi*) şi redacţiile DLR, MDA (pentru formele *mehedinţi* şi *meedinţi*), ci toate aceste 5 forme semnifică numai şi numai „persoane care aparţin sau sunt originare din localitatea bănăţeană **Mehadia**”.

3.2. Forma *medinţi* nu descinde, cum greşit explică Iulia Mărgărit, din forma *mehedinţi* „mehedinţeni” prin „amuţirea laringalei [h]” şi nici, prin căderea laringalei surde [-h-] şi contracţia vocalelor [-ee-], din forma *meedinţi* (pentru etimologia căreia, vezi *infra*), ci, simplu, etimologic, ne aflăm în faţa unui alt derivat lexical cu sufixul *-inţi* de la forma **Media** reprezentând, cum am arătat, macrotoponimul popular al oiconimului oficial **Mehadia**, formă considerată de DTB, p. 38 o variantă a acestuia, explicată „prin căderea lui *h* intervocalic şi prin asimilarea lui *e – a* la *e – e* şi apoi *e*”.

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

3.3. Mehedinți, cea de a doua formă menționată doar în corpul notei etimologice discutate aici, nu provine, cum crede Iulia Mărgărit, din apelativul *mehedinți* prin „reducerea corpului fonetic” din „necesități de versificație, cât și de muzicalitate minicontextuală: *haiduci medinți*” și nici: „De la n. pr. **Mehedinți**”, adică prin lexicalizarea (= apelativizarea) toponimului Mehedinți, cum consideră cele două dicționare academice precitate, ci, iarăși, ca și pentru *medinți*, etimologic, avem de-a face cu un derivat lexical cu sufixul *-inți* de la oiconimul **Mehadia**, rostit, datorită accidentului fonetic de asimilare vocalică progresivă: *e – a → e – e*, *Mehedia*, formă menționată, după Giorge Pascu, de Bogrea 1927:1971/321: „Numele a fost explicat ca: locuitor din Mehedia (vezi Pascu, *Etimologii românești*, I, 13 sq) [...]”. Forma *Mehedia* apare și într-o sursă geografică din 1722, cum reiese din DTB, p. 35.

3.4. Forma **meedinți** a fost interpretată corect, în DLR și MDA, ca variantă lexicală a formei-titlu *mehedinți*, glosată și etimologizată greșit în cele două dicționare, cum am precizat, mai sus, sub *3.3.*

3.5. Formele **mehadinți** și **meadinți** sunt, și ele, etimologic evaluate, iarăși derivate lexicale cu sufixul *-inți* de la oiconimul **Mehadia**, rostit, prin căderea lui *-h-*, și *Meadia* (formă atestată și într-un izvor geografic din 1695, cum rezultă din DTB, p. 35).

4. Ajunși la finalul notei noastre lexicologice, vom mai spune doar că pentru semantica (= funcția), geografia și etimologia sufixului *-inț(i)*, sufix care observa Vasile Bogrea (în prima sursă bibliografică pe care, în continuare, o vom indica) lipsește din Pascu 1916, a se vedea Bogrea 1921:1971/304[4], *ibidem* 1927:1971/321, Petrovici 1934/351, *ibidem* 1943/257–263, Pașca 1934/161, Iordan 1963/428–433, Constantinescu 1963/LXI, Goicu 1981 și, iarăși în mod special, Dănilă 2012/93–116 (paragrafele *3.1.–3.7.* și *4.*).

ABREVIERI BIBLIOGRAFICE

ALR II = *Atlasul lingvistic român.* Partea a II-a, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, de Emil Petrovici, vol. I, Sibiu – Leipzig, 1940.

ALRM II = *Micul Atlas lingvistic român*. Partea a II-a, sub conducerea lui Sextil Pușcariu, de Emil Petrovici, vol. I, Sibiu–Leipzig, 1940.

ALRT II = Emil Petrovici, *Texte dialectale* culese de... Suplement la *Atlasul lingvistic român* II, Muzeul Limbii Române, Sibiu–Leipzig, 1943.

Bogrea 1921:1971 = Vasile Bogrea, *Câteva considerații asupra toponimiei românești*, în DR, I, p. 210–219, republicat în Bogrea 1971 p. 299–305.

[4] Tot în final, vom preciza că, în toate abrevierile de acest gen, anul din stânga semnului : indică fie prima apariție a textului citat, fie data (perioada) când textul a fost redactat, pe de o parte, iar, pe de altă parte, anul de după semnul : se referă, întotdeauna, la textul republicat, text la care, după bară oblică, trimitem prin menționarea paginii sau a paginilor.

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

Bogrea 1922:1971 = Vasile Bogrea, *Cercetări de literatură populară*, în DR, II, p. 403–444, republicat în Bogrea 1971, p. 407–449.

Bogrea 1927:1971 = Vasile Bogrea, *Contribuţii onomastice*, în DR, IV_2, p. 857–873, republicat în Bogrea 1971, p. 316–329.

Bogrea 1971 = Vasile Bogrea, *Pagini istorico-filologice.* Cu o prefaţă de acad. Constantin Daicoviciu. Ediţie îngrijită, studiu introductiv şi indice de Mircea Borcilă şi Ion Mării, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1971.

Busuioc 2011 = Monica Busuioc, *Consideraţii generale asupra variantelor din* ***Dicţionarul limbii române***, în *Studii de dialectologie, istoria limbii şi onomastică. Omagiu domnului Teofil Teaha*. Coordonare: Maria Marin, Daniela Răuţu, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2011.

CADE = I.-Aurel Candrea, Gh. Adamescu, *Dicţionarul enciclopedic ilustrat*. Partea I. *Dicţionarul limbii române din trecut şi de astăzi*, de I.-Aurel Candrea. Partea II. *Dicţionarul istoric şi geografic universal*, de Gh. Adamescu, Bucureşti, Editura Cartea Românească, 1931.

Constantinescu 1963 = N. A. Constantinescu, *Dicţionar onomastic românesc*, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1963.

DA = Academia Română, *Dicţionarul limbii române.* Sub conducerea lui Sextil Puşcariu. Tomul I. Partea I. *A–B*, Bucureşti, 1913.

Dănăilă 1994 = Ion Dănăilă, *De ce este nevoie de un* ***MDA***, în LR, XLIII, nr. 9–10, p. 397–406.

Dănilă 2012 = Simion Dănilă, *Două sufixe onomastice:* ***-(e)anţ(u)*** *şi* ***-inţ(i)***, în idem, *Sub fascinaţia lingvisticii bănăţene,* Timişoara, Editura Eurostampa, 2012, p. 93–116.

DELR = Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan–Al. Rosetti", *Dicţionarul etimologic al limbii române*, vol. I. *A–B*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2011.

DEX = Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan", *Dicţionarul explicativ al limbii române*, ed. II, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 1996.

DLR 1965–1968, 2005 = Academia Republicii Socialiste România, *Dicţionarul limbii române (DLR)*, serie nouă, tomul VI, litera **M**, Bucureşti, Editura Academiei R.S.R., 1965–1968; tomul XIII, partea a 3-a, litera **V**, literele **W, X, Y**, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005.

DM = *Dicţionarul limbii române moderne*, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1958.

DR = „Dacoromania", Cluj-Napoca, I–XI, 1921–1948.

DSB = *Dicţionarul subdialectului bănăţean*, vol. III, IV, Timişoara, Universitatea din Timişoara, 1987, 1988.

DTB = Vasile Frăţilă, Viorica Goicu, Rodica Sufleţel, *Dicţionarul toponimic al Banatului,* vol. VI, **M–N**, Timişoara, 1989.

Gămulescu 1974 = Dorin Gămulescu, *Elemente(le) de origine sârbocroată ale vocabularului dacoromân*, Bucureşti–Pančevo, Editura Academiei Republicii Socialiste România–Novinsko preduzeće „Libertatea", 1974.

Goicu 1981 = Viorica Goicu, *Sufixul* ***-eanţ(u)*** *în Banat*, în AUT, XIX, p. 158–162.

Graur 1965 = Al. Graur, *Nume de persoane*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică, 1965.

Ioniţă 2002 = Vasile Ioniţă, *Contribuţii lingvistice. Onomastică. Lexicologie*, vol. **1**, Timişoara, Editura Eurostampa, 2002.

Iordan 1963 = Iorgu Iordan, *Toponimia românească*, Bucureşti, Editura Academiei R.P.R., 1963.

Loşonţi 2007 = Dumitru Loşonţi, *Certitudini şi ipoteze etimologice*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2007.

Mărănduc 2011 = Cătălina Mărănduc, *Regionalismele în dicţionarele academice (****DA*** *şi* ***DLR****)*, în *Studia linguistica et philologica. Omagiu Profesorului Nicolae Saramandu la 70 de ani*. Editor: Manuela Nevaci, Bucureşti, Editura Universităţii din Bucureşti, 2011.

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

Mărgărit 2005 = Iulia Mărgărit, *Ipoteze şi sugestii etimologice. Note şi articole*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005.

Mărgărit 2007 = Iulia Mărgărit, *Comentarii etimologice şi semantice. Note şi articole*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2007.

Mării *et alii* 1988–1991 = *Material onomastic din* ***Atlasul lingvistic român II***, cules de Emil Petrovici şi publicat de Doina Grecu, I. Mării, Rodica Orza, în ALIR, t. XXXII, A. Lingvistică, p. 163–194.

MDA 2001; 2003 = Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan(–Al. Rosetti)", *Micul dicţionar academic*, vol. I. *A–C*; vol. III. *I–Pr*, Bucureşti, Editura Univers Enciclopedic, 2001, 2003.

NALR–*Banat. Date. = Noul Atlas lingvistic român, pe regiuni. Banat. Date despre localităţi şi informatori*, de Eugen Beltechi, Ioan Faiciuc, Nicolae Mocanu, sub conducerea lui Petru Neiescu, Bucureşti, Editura Academiei R.S.R., 1980.

Pascu 1916 = Dr. G. Pascu, *Sufixele româneşti*, Bucureşti, Ediţiunea Academiei Române, 1916.

Paşca 1934 = Ştefan Paşca, *Sufixe care indică apartenenţa locală*, în DR, VII, p. 154–163.

Paşca 1948 = Şt.[efan] P.[aşca], *Raport*, în DR, XI, Cluj.

Paşca 1951 = Ştefan Paşca, *Institutul de Lingvistică din Cluj*, în „Studii şi cercetări ştiinţifice", Cluj, II, 1951, nr. 1–2.

Pătruţ 2005 = Ioan Pătruţ, *Studii de onomastică românească.* Ediţie îngrijită, postfaţă şi indice de Eugen Pavel, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2005.

Petrovici 1934 = E. Petrovici, [Recenzie la:] P. Skok, *Leksikologičke studie.* 4. *Slovenec*, în DR, VII, p. 350–351.

Petrovici 1943 = E. Petrovici, *Daco-slava*, în DR, X_2, p. 233–277.

Petrovici 1988 = Emil Petrovici, *Atlasul lingvistic român II. Introducere*, vol. redactat de Doina Grecu, I. Mării, Rodica Orza, coordonator I. Mării, Cluj-Napoca, Universitatea din Cluj-Napoca, Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară, 1988.

Rădulescu-Codin 1910 = C. Rădulescu-Codin, *Legende, tradiţii şi amintiri istorice*, adunate din Oltenia şi din Muscel de..., Bucureşti, Librăriile Socec & Comp, 1910.

Rădulescu-Codin 1986 = C. Rădulescu-Codin, *Literatură populară. I. Cântece şi descântece ale poporului. Cu 50 arii populare*. Ediţie critică de Ioan Şerb şi Florica Şerb. Studiu introductiv de Dan Simonescu, Bucureşti, 1986.

Sala 2001 = Marius Sala, *Prefaţă* la MDA 2001/VII–VIII.

Simion 1994 = Eugen Simion, *Micul dicţionar academic al limbii române (MDA). Principii generale*, în „Academica", IV, 1994, nr. 8 (44), p. 19.

Stoica 1826–1827:1969 = Nicolae Stoica de Haţeg, *Cronica Banatului.* Studiu şi ediţie de Damaschin Mioc, Bucureşti, Editura Academiei R.S.R., 1969.

Stoica 1984 = Nicolae Stoica de Haţeg, *Scrieri.* Ediţie întocmită de Damaschin Mioc şi Costin Feneşan, Timişoara, Editura Facla, 1984.

Todoran 1960 = Romulus Todoran, *Graiul din Vâlcele*, în *Materiale şi cercetări dialectale*, I, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Populare Române, 1960, p. 29–126.

Trâpcea 1964 = Th. N. Trâpcea, *Cuvinte de origine sârbească din graiul bănăţean*, în AUT, II, 1964, p. 266–273.

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)

LEXICOLOGICAL NOTES
(*Abstract*)

The author presents, descriptively and etymologically, 9 lexicological notes dedicated to the following words: **băriác, băschíe, bătăneánț, bidigoánă, bârgínă, boáscă, brítă, brizdeálă, medínți**, lexical linguistical signs unexplained or wrongly explained in some academic lexicographical works and/or in etymological studies regarding the vocabulary of the Romanian language.

Keywords: *lexicology, lexicography, etymology,* ***băriác, băschíe, bătăneánț, bidigoánă, bârgínă, boáscă, brítă, brizdeálă, medínți***.
Cuvinte-cheie: *lexicologie, lexicografie, etimologie,* ***băriác, băschíe, bătăneánț, bidigoánă, bârgínă, boáscă, brítă, brizdeálă, medínți***.

Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară
„Sextil Puşcariu”
Cluj-Napoca, str. E. Racoviță, 21

BDD-A7511 © 2014 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.34 (2026-11-14 00:05:26 UTC)